

Osim minimalnog bužeta za kulturu i megalomanskih, tačnije rasipničkih, fantazija na temu Milanskog edikta (zvanično 340 miliona dinara, a sada se ispostavilo da Ministarstvo koje je drvlje i kamenje i preke smene osulo po prethodnicima koji nisu zaštitili nalazište Medijana u Nišu, nije ni dinara uplatilo u te svrhe, iako je upravo tamo planirana centralna svečanost 6. oktobra), bratskih naroda, slavne srpske prošlosti, predstojećeg obeležavanja veka od Prvog svetskog rata i, uslovno, evropske budućnosti... iza Bratislava Petkovića ostalo je, pišu novine, 200 novih službenika, što u stalnom, što u ugovornom, rođačkom, burazerskom, stranačkom... statusu. Ta nameštenja obrazlažu se rekonstrukcijom resora! „U paketu“ odlazećeg ministra su i državni sekretari (imenuju se po koalicionom sporazumu), šef kabineta, specijalni savetnici, neki pomoćnici... U samom Ministarstvu, ako je za šalu, nameštenike koji ostaju ili odlaze, zovu „listopadni“ i „zimzeleni“, a kojih ima više ni sam bog ne može prebrojati.... Pritom, dosadašnjem šefu kabineta (Miroslavu Jankoviću) i pomoćniku za informisanje (Draganu Kolareviću) Ministarstvo je platilo 3000 eura prvu godinu doktorskih studija na Megatrendu! Samim tim, zakonski su obavezani da dvostruko više vremena provedu u službi, ili da Ministarstvu refundiraju investiciju. Vredi li oplake da će ova dvojica vratiti „dug vernosti ministru“, ili istrajati na stipendijama i državnim platama?

Ostali su i nedovršeni, pa i problematični projekti kulturne i medijske strategije (kasne najavljeni zakoni), samo milion dinara u proseku je, posle pobuna i protesta izdvojeno za manifestacije od većeg kulturnog značaja, izdavači su na ivici sloma i biblioteke...

Sve to, uz bulumentu po kulturnim ustanovama Srbije raspoređenih sledbenika aktuelne politike, nasleđuje novi ministar, ma ko bio. Ili će ih menjati, što može ići u nedogled, sa neizvesnim ishodom, ili pristati na njihove uslove - teško da će, ukoliko i bude imao kvalitetne, progresivne ideje, sa takvim moći nešto da ostvari. A da to ne bude državna, zadata, diktirana kultura, umesto stvaralaštva slobodnih ljudi i ideja. Ako se ovako nastavi, moraće i on da računa sa podrškom „patriotskih“ jurisnika, probuđenih iz mentaliteta devedesetih, pa bili mladi, ili veterani. Za „napolje“, uvek će se naći ljudi i projekata koji nas svetski ili evropejski afirmišu, a pod tom etiketom, ušuškaće se i srpski rainman, koji uskoro neće moći ni stari, crknuti televizor da zameni novim.

Hipnoza medija - o Miladinu, Miladinoviću i Nikoliću

PIŠE: DRAGAN VELIKIĆ

1.

Dovoljno je izmaknuti se samo dve, tri nedelje ispod haube srpskih medija, pa se osloboditi pogubnog zračenja istih. Znam, gde god se našli na letovanju imamo domaće medije, ali nije pod obavezno da poznamo jezik, a ukoliko poznamo, ravnodušni smo na događanja u svetu gde smo tek privremeno. Kako smešno i besmisleno na plaži u Rovinju izgleda vest: „Petar Škundrić se vraća u vladu“. Otprilike kao: „Stanija na Farmi ostala u drugom stanju“.

Lider SPS Ivica Dačić ponudio je mesto savetnika Milutinu Mrkonjiću odmah pošto je, sada već bivši ministar saobraćaja, podneo ostavku. I ne samo to, nego je dobio zadatak da izabere svog naslednika. Kakav bezobrazluk! Gde su rezultati po kojima je večni Mrka zaslužio poverenje građana, sem uterivanja honorara svojoj prijateljici, pevačici Ani Bekuti? Koje su to pruge i putevi izgrađeni za vreme njihovih mandata? Samo zadihanost u govoru, koja naivnima liči na efikasnost.

Dakle, umesto rekonstrukcije, o čemu su nedelja ma brujali srpski mediji, na delu imamo reciklažu.

„Posle mnogo godina prva vlada koja je učinila nešto konkretno“, izjavljuje za svoj tim premijer Dačić. A ona, koja je *pre mnogo godina* takođe učinila nešto konkretno, za njega verovatno nije vlada Zorana Đinđića. Slutim da je mislio na neku od vlada svog mentora Slobodana Miloševića. Jer, nema veće *konkretnosti* za jednu zemlju nego kada je međunarodna zajednica izoluje u karantinu. Izgon Srbije ostvaren

je za Miloševićevog vakta. Socijalisti i radikali su nas iz Evrope izvukli, pa je red da nas oni tamo i vrate, makar bili prinuđeni da odstupe i iznevere svoja izvorna načela.

2.

Vidovdan 2013. godine ostaje upamćen ne samo po dobijanju datuma od EU, već i po koncertu Cece Ražnatović, estradne zvezde i udovice ratnog zločinca i plaćenog ubice UDBE, Željka Ražnatovića Arkan. Naravno, sećamo se svadbe u Žitoradi, svih onih uzvanica koje su i dalje na vlasti. Sećamo se i svite novinara koja je izveštavala sa svadbe veka. To su oni isti koji kriminalce nazivaju *žestokim momcima* umesto ološem. Jer, ološ ne ostavlja dilemu u pogledu etičke komponente.

Na koncertu udovice ratnog zločinca i plaćenog ubice UDBE bili su i neki političari prvog ešalona. Mediji su blagonaklono izveštavali, pa bi se još moglo pomisliti da tako pišu, jer je na koncertu bio prisutan Iвица Dačić, aktuelni premijer i ministar unutrašnjih poslova. Takav zaključak je pogrešan. Jer, ne pišu mediji blagonaklono o Ceci zato što je Dačić bio nazočan na koncertu, već je Dačić otišao na Cecin koncert zato što u načelu mediji nemaju ništa protiv.

A kako je došlo do toga da mediji nemaju ništa protiv?

Od 5. oktobra 2000. godine na delu je relativizacija zločina. Zakon velikog broja izbrisao je razliku između dobra i zla. Sa najvišeg mesta u državi kontinuirano se poručuje da se poštenje ne isplati. Čitav državni aparat, sudstvo, zdravstvo, prosveta zasniva se na tom načelu. Nije bilo ni volje, ni hrabrosti za lustraciju. Isuviše mnogo građana je godinama participiralo „blagodeti“ jednog naka-radnog sistema vrednosti, pa je „oprost“ i mogućnost indulgencija prirodno rešenje, svedjedno da li se radi o nelegalnoj gradnji, višegodišnjem neplaćenju električne energije, ili nošenju elektronske narukvice na nozi.

Da bi se ponovo uspostavio sistem vrednosti potrebne su suštinske promene. One su za vreme vlade Zorana Đinđića započete, uprkos pogubnim kompromisima koje je iznudio „legalista“ iz Belanovice. Nakon Đinđićevog ubistva, i operacije „Sablja“ - kada su se blindirane fizionomije sa čelom od dva cicera povukle u ilegalu, a *normalnost* se vratila u javni život - izgledalo je da će Srbija opstati na putu suštinskih promena. Nažalost, to se nije

dogodilo, a najveću odgovornost snosi Demokratska stranka. Na poslednjim izborima se pokazalo kuda vodi neiscprni koalicioni kapacitet.

Ono što je danas na delu u Srbiji jeste povratak jednoulmlja. Odlučnost sa kojom je potpredsednik vlade Aleksandar Vučić rešio da seče glave hidri korupcije jeste vredna poštovanja. Dobio je podršku velike većine građana Srbije. Istovremeno teče proces okupljanja te velike većine pod krov jedne stranke. Tamo je idealni biotop za proizvodnju loših materijala, ljudi bez načela i ideologije, koji po potrebi mogu biti i „osvešćeni“ Srbi i Evropejci, kao što su nekada bili samoupravljajući i komunisti. Jedino im teško pada da budu slobodni ljudi koji misle svojom glavom, jer se to od njih na ovim prostorima nikada nije ni tražilo, ni očekivalo.

A kakvi smo to mi u skloništu anonimnosti, dovoljno je prošetati internetom i pogledati komentare. Tamo je najviše besnih ljudi, koje iritira sve što je pošteno, plemenito, dosledno, a nadasve logično.

Što traži rizik. Red, sistem, postojanost i odgovornost doživljavaju kao prirodne neprijatelje svetova u kojima su zatočeni. Priželjkuju društvo u kome bi prostakluk, divljaštvo i agresija bili vrhunski principi. Društvo bez ideala. Bez plemenitih ideja koje daju smisao životu. Oni se ničemu ne raduju, sve bi da zagade otrovom vlastite inferiornosti. O svemu imaju mišljenje, svedjedno da li je reč o istoriji, umetnosti ili politici. Njihov mentalni habitus nastao je na đubrištima populističkih stereotipa. Što je glava praznija, to su jed i bes veći. Potpisuju se šiframa i deminutivima, proizvođači prostote, ljudi bez duha, abonenti stasali na jaslama Farme i ostalih rialiti predstava. Iz toga začaranog kruga pokušavaju da se izbave besom i agresijom. To su isti oni đilkoši koji jure kroz crveno svetlo, gaze pešake na zebrama, viču na šalterima, i samo se pred većim formatom nasilnika krotko zaustavljaju. Društvo u kome žive godinama je formiralo model javnog ponašanja gde su kulturološke vrednosti razne *stanije, lukasi, dare bubamare* i ostala fauna estrade. Oni su zavladaali celokupnim medijskim prostorom. Ali, neko je to njima dozvolio. Nekome više odgovaraju popunjivači rubrika nego novinari. Stasavaju generacije sa fondom reči haiku pesme. Kako li će se tek sa takvima lako manipulirati?

Iz limba u koji smo potonuli teško da možemo sami izaći. Tek u okruženju postojanog sistema vrednosti, možemo se nadati ozdravljenju

srpskog društva. I zato jeste važno što pre krenuti put Evropske unije. To što zapadno-evropska demokratska društva nisu savršena, nije razlog da živimo u provizorijumu domaćih dahija, da se vozimo prugama na kojima je prosečna brzina 30 km na sat, da plaćamo skupe putarine na putevima koji glume auto-strade, da po čitav dan dreždimo na aerodromu samo zato što Jat nije na vreme obavestio putnike da je let otkazan, kao što se to redovno dešava u letnjoj sezoni. O nadoknadi bespotrebnih troškova za taksi nema ni govora. Nadajmo se da će Air Serbia biti uspešnija kompanija od Jata.

I odmah, upućujem izvinjenje bivšem Jatu. Bila je to nekad ozbiljna kompanija, među deset najjačih u Evropi. Problem je što ju je raspadom Jugoslavije nasledila karikatura koja je preuzela njeno ime. Svih ovih godina imali smo JATIĆ u odnosu na onaj stari JAT. Tako je to sa imenima. Uostalom, i SPS se izdaje za levicu, ali niko razuman ih ne vidi tako. Mada, ni oni sebe same verovatno ne vide takvima. Njima je jedino važno da se dobro kamufliraju, da preuzmu što više javnih preduzeća gde se može lako muljati i krasti. Zato nema otimačine za oblast kulture. Ona je prepuštena jurodivima i likovima sitnog zuba. Takvi pod parolom čuvanja tradicije, srpstva i sabornosti, najefikasnije drže na distanci sposobne i obrazovane, i tokom kratkotrajnih mandata uživaju u iluziji da se i oni za nešto pitaju. Njihovo je da ne zapostave kič, da ne ugroze neznanje, da pamet bude dovoljno daleko.

3.

Posle gotovo jednog veka izdavaštva za slepe na Brajevom pismu, ova delatnost je u Srbiji obustavljena. I ne samo Brajevo pismo, prestala su finansiranja i zvučnih knjiga za slepe. Država nije odobrila niti jedan jedini dinar. Tako se Srbija može pohvaliti da je prva zemlja u svetu koja je ukinula izdavaštvo za slepe.

Ne znam o kojim je sredstvima reč, ali sigurno su neuporedivo manja od onih koja su svojevremeno data za Miladina Kovačevića, siledžiju, koji je u

Americi prebio kolegu studenta. Tada su poreski obveznici u Srbiji izdvojili 900.000 eura za nagodbu sa američkim vlastima. Ta afera nikada nije dobila konačni rasplet. Inače, priča da su srpski konzuli u SAD svojevajno omogućili Kovačeviću bekstvo ne drži vodu. Konzuli su najopreznija vrsta ljudi. Ne postoji loš konzul, jer je to takav posao da ga samo sposobni mogu obavljati. Dakle, sa nekog višeg mesta je konzulima naređeno da Miladinu Kovačeviću izdaju dokumenta, i tako mu omoguće bekstvo iz SAD. Nikada nije razjašnjeno zbog čega je on bio toliko važan državi Srbije? Čime se bavio u slobodno vreme, kad ne premlaćuje kolege? Zanimljiv je konsenzus tišine koji obavlja tu aferu, i to u državi gde političke stranke ne štete jedna drugu zbog mnogo važnijih stvari. Pa, kako odjednom niko da pisne? A možda je slučaj Miladina Kovačevića jačeg kalibra nego što izgleda? Koje li su to nagodbe, i kakav li je to zajednički interes, taj predmet stavio *ad acta*?

Za studente kakva je Dunja Ilić iz Kikinde, naša država nema sredstava. Ona je na prijemnom ispitu na odseku književnosti Univerziteta u Njujorku imala rezultat kakav se ne pamti u istoriji te ustanove, i dodeljena joj je najveća stipendija koja je ikada data nekoj osobi iz Istočne Evrope, u vrednosti od 22.000 dolara. Međutim, školarina na tom prestižnom univerzitetu je 60.000 dolara. Budući da Dunja nije u mogućnosti da doplati razliku, ostaće u Srbiji još neko vreme.

I neće joj biti loše, jer kako nas je nedavno, u svom govoru na proslavi Dana policije, obavestio predsednik Tomislav Nikolić, „pravo i pravda ponovo stanuju u Srbiji“. Ne znam koje parametre za takvu izjavu koristi osoba čija fakultetska diploma je i dalje pod velom tajni. Mada, *mega* i ostalih *trendova* je toliko mnogo da više nije problem postati akademski građanin.

Niko nema ništa protiv pravne zemlje. I zato raduje vest da je izvesni Zoran Miladinović iz kuršumljskog sela Sagonjeva kaženjen jer nije imao ličnu kartu dok je u seoskom ataru čuvao stoku.

Ne, nije skrivena kamera!

Policajci su čobanina Miladinovića uz pratnju sproveli sudiji za prekršaje. Mogao je da bira između novčane kazna i tri dana zatvora. Miladinović se opredelio za zatvor.

Slutim, da je govoreći o pravu i pravdi, predsednik Nikolić mislio na čobanina Miladinovića.